

RUSZYŁY SZKOLENIA POLICJANTÓW Z TZW. USTAWY ANTYPRZEMOCOWEJ

Data publikacji 07.07.2020

Z dniem 6 lipca 2020 r. rozpoczął się cykl szkoleń organizowanych w formie wideokonferencji przez Biuro Prewencji KGP przy współpracy z przedstawicielami Ministerstwa Sprawiedliwości, dedykowanych funkcjonariuszom Policji ze wszystkich garnizonów na terenie kraju.

Szkolenia wynikają z potrzeby przygotowania policjantów do realizacji zadań w zakresie nowych uprawnień, nadanych przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 956).

Panelistami prowadzącymi szkolenia są przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości, w tym sędziowie, prokuratorzy, przedstawiciele Rzecznika Praw Dziecka oraz Biura Prewencji KGP.

Zgodnie z przepisami ww. ustawy, dla stworzenia skutecznego systemu ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie, niezbędne jest m.in. przyznanie nowych uprawnień Policji.

Dla tego celu - zgodnie z art. 15 aa ust. 1 ustawy o Policji - wobec osoby, która swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie (w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie), stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, policjant będzie miał prawo **wydać nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.**

Celem przyjętego rozwiązania jest szybkie izolowanie osoby stosującej przemoc w rodzinie, w sytuacjach, gdy stwarza ona zagrożenie dla życia lub zdrowia domowników. Priorytetem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie dotkniętej przemocą, dla której najbardziej istotne w sytuacji zagrożenia jest możliwie szybkie i sprawne odseparowanie jej od osoby stosującej przemoc, ale w taki sposób by osoba dotknięta przemocą w rodzinie nie musiała opuszczać mieszkania.

Będzie to nowy instrument reakcji na zjawisko przemocy w rodzinie, nakładający jednocześnie na funkcjonariuszy Policji nowe obowiązki.

Nakaz lub zakaz będzie obowiązywał przez okres 14 dni, z możliwością przedłużenia czasu jego obowiązywania przez sąd.

W tym czasie (14 dni) osoba dotknięta przemocą w rodzinie będzie mogła podjąć decyzję o dalszym sposobie postępowania, w tym złożenia żądania, by sąd zobowiązał osobę stosującą przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazał zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, o którym mowa w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218).

Zgodnie z założeniami ustawy, policjant będzie miał prawo wydać nakaz lub zakaz zarówno:

podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu, jak również

w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie, (w szczególności w wyniku zgłoszenia przez osobę dotkniętą przemocą w rodzinie, kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków).

Nakaz lub zakaz będą mogły być wydane łącznie i będą natychmiast wykonalne. Policjant będzie określał m.in. obszar lub odległość od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc będzie obowiązana zachować.

Przy czym należy zwrócić uwagę, że *nakaz lub zakaz* będą mogły być wydane również w przypadku nieobecności podczas wykonywania czynności przez Policję we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu osoby stosującej przemoc w rodzinie. W takiej sytuacji, na drzwiach wspólnie zajmowanego mieszkania policjant będzie umieszczał stosowne zawiadomienie.

Odpis wydanego *nakazu lub zakazu* będzie niezwłocznie doręczany prokuratorowi, a o fakcie wydania *nakazu lub zakazu* dodatkowo zawiadamiany będzie właściwy miejscowo zespół interdyscyplinarny, o którym mowa w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a gdy w mieszkaniu zamieszkiwać będą osoby małoletnie - także właściwy miejscowo sąd opiekuńczy.

Czynność opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia przez osobę stosującą przemoc w rodzinie, wobec której wydano *nakaz lub zakaz*, będzie odbywała się w obecności interweniujących policjantów i będzie wymagała sporządzenia protokołu.

Osobie, wobec której wydany zostanie *nakaz lub zakaz* będzie przysługiwało prawo zabrania ze sobą jedynie przedmiotów osobistego użytku i służących do świadczenia pracy oraz będących jej własnością zwierząt domowych. Zwrócić należy uwagę, że w przypadku sprzeciwu ze strony pozostałych domowników, przedmioty te lub zwierzęta pozostaną we wspólnie zajmowanym mieszkaniu, zaś dochodzenie roszczeń z tego tytułu będzie możliwe na drodze postępowania cywilnego.

Osoba, wobec której wydany zostanie *nakaz lub zakaz* będzie dodatkowo zobowiązana do wskazania Policji deklarowanego miejsca swego pobytu oraz, w miarę możliwości, numeru telefonu oraz będzie miała obowiązek informować o każdorazowej zmianie w powyższym zakresie. Wypełnienie tych obowiązków ma znaczenie nie tylko w kontekście prawidłowego doręczania korespondencji, ale też ze względu na nałożony na Policję (...) obowiązek dokonania sprawdzenia, czy *zakaz lub nakaz* są respektowane.

Natomiast w okresie obowiązywania *nakazu lub zakazu* Policja będzie zobowiązana do co najmniej trzykrotnego sprawdzenia, czy *nakaz lub zakaz* nie są naruszane, przy czym pierwsze sprawdzenie odbywać się będzie następnego dnia po wydaniu *nakazu lub zakazu*.

Wraz z nadaniem nowego uprawnienia Policji, ustawodawca przewidział sankcje dla osób, które nie będą stosować się do wydanego przez Policję *zakazu lub nakazu*. Nowelizacja ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - *Kodeks wykroczeń* (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 821, z późn. zm.), zakłada bowiem dodanie nowego typu czynu zabronionego (art. 66b), przewidującego karę aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny za niezastosowanie się do wydanego m.in. przez Policję, *nakazu lub zakazu*.

Jednocześnie dla wzmocnienia skuteczności tego rozwiązania, przewidziano nowelizację ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia* (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 729), polegającą na zastosowaniu trybu przyspieszonego wobec sprawców tego wykroczenia.

Nakaz lub zakaz będą tracić moc po upływie 14 dni od wydania, chyba, że w czasie ich obowiązywania sąd udzieli zabezpieczenia w sprawach o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Zobowiązania utracą również moc, w przypadku, gdy osoba stosująca przemoc w rodzinie, wobec której wydano *nakaz lub zakaz*, zostanie zatrzymana w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa, a następnie zastosowany zostanie wobec niej środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania lub nakazania okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym.

Zwrócenia uwagi wymaga fakt, że kwestie związane z wydaniem *nakazu lub zakazu* będą podlegały kontroli sądowej, bowiem osobie stosującej przemoc w rodzinie, wobec której zostały wydane, będzie przysługiwało zażalenie do sądu

rejonowego właściwego ze względu na miejsce położenia wspólnie zajmowanego mieszkania. Natomiast w przypadku stwierdzenia bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości *nakazu lub zakazu*, o fakcie tym sąd zawiadomi przełożonego policjanta, który wydał *nakaz lub zakaz*.

źródło - KGP